

NOTAT
TIL CENTERLEDELSEN

Telefon 38 64 20 00
Direkte 38 64 20 14
Fax 46 33 49 99
Mail pcscthans@regionh.dk
Web www.psykiatri-scthans.dk

Dato: 6. januar 2016

**Beskrivelse af Enheden for Klinisk Psykiatrisk Sundheds- og Sygeplejeforskning
(KPSS)**

Clinical Mental Health and Nursing Research Unit

Indledning

Forskning specifikt i sygepleje, - ergoterapi, - fysioterapi og - pædagogik (MVU området) indenfor det psykiatriske felt er vigtige områder at prioritere.

I 2012 var 51 % af personalet i den danske psykiatri MVU'ere, 24 % LVU'ere og 25 % KVU'ere.

64 % arbejdede indenfor den psykiatriske sygepleje (SSA'ere og sygeplejersker), langt de fleste med det kliniske område (Benchmarking af psykiatrien 2012, Danske regioner, 2013).

I RH's sundhedsplan beskrives:

"Indsatsen indenfor forskning og innovation er væsentlig for at sikre en fortsat positiv udvikling af det samlede sundhedsvæsen og indgår som en naturlig og prioriteret del af driften af regionens sundhedsvæsen..... Forskningen er også grundlag for uddannelsen af læger og andet sundhedspersonale og helt afgørende for rekruttering og kompetenceudvikling af sundhedspersonale..... Sundhedsforskning omfatter al forskning med sundhedsvæsenet som genstandsfelt og forskningen udføres af forskellige relevante faggrupper..... Udvikling af forskningskarriereforløb for alle relevante personalegrupper, hvor der igangsættes og udvikles en række tiltag, der skal fremme forskerkarriereforløb for alle typer af akademikere og andre relevante faggrupper i sundhedsvæsenet..... Regionen vil fremover arbejde mere systematisk med anvendelse og implementering af forskningsbaseret viden på tværs af alle sektorer i sundhedsvæsenet."

I RHP's forskningsstrategi beskrives:

"Et tilbud til psykiatriske patienter om en evidensbaseret pleje, behandling, og rehabilitering forudsætter imidlertid, at forskning også omfatter psykiatrisk sygepleje..... Ideelt set bør forskning indenfor psykiatrisk sygepleje..... ikke tænkes adskilt fra den øvrige sundhedsvidenskabelige forskning, men i opbygningen af et forskningsmiljø er der behov for at gøre en særlig indsats for at styrke forskningsområdet..... For at skabe bedst mulige betingelser for forskning inden for psykiatrisk sygepleje, ... er det nødvendigt at samle kræfterne og opbygge et forskningsmiljø i tæt samarbejde med allerede etablerede forskningsmiljøer. På den måde er det muligt at trække på ekspertise fra seniorforskere samt erfaringsudveksle og samarbejde med andre forskere indenfor

samme forskningsfelt. RHPs geografiske spredning gør det imidlertid vanskeligt at samle forskningen inden for psykiatrisk sygepleje, ... på én lokalitet. Derimod kan etableringen af et forskningsprogram med flere underordnede ph.d.-projekter tilgodese RHP's geografi".

I forbindelse med, at de første MVU'ere er blevet tildelt ph.d. graden i klinisk psykiatri er det nu muligt at skabe en organisatorisk enhed hvor fokus er forskning i klinisk psykiatrisk sundhed og sygepleje.

Formål

Formålet med KPSS er flersidet. Gennemføre og initiere forskning indenfor den psykiatriske sundhed og sygepleje, at følge, translatere og udbrede den nationale og internationale forskning indenfor specifikke områder af dette felt.

Opbygge og udvikle den forskningsbaserede viden indenfor den psykiatriske sundhed og sygepleje på Psykiatrisk Center Sct. Hans.

I den Nationale Strategi "Forskning til gavn for mennesker med psykiske lidelser" er anbefalet:

At fremme forskning af høj kvalitet, der udvider vores forståelse af de psykiske lidelser, fremmer indsatser, der forebygger psykiske lidelser, samt understøtter, at mennesker med psykiske lidelser kan blive helbredt samt opnå et for den enkelte meningsfuldt og tilfredsstillende liv.

På kort sigt skal den nationale strategi både understøtte eksisterende forskningsmiljøer og fremme nye forskningsområder, samarbejdsformer og måder at organisere forskningen på. Nye og mindre etablerede forskningsmiljøer skal styrkes i tæt samarbejde med stærke og mere etablerede miljøer, så der sikres kritisk masse og synergi med inddragelse af forskellige faglige perspektiver og forskningstraditioner i en helhedsorienteret og tværfaglig forskning.

Den nationale strategi skal derfor bidrage til at fremme både grundforskning, anvendt forskning og translationel forskning, som:

- Udvider forståelsen af psykiske lidelser, herunder biologiske, psykologiske og sociale faktorerens betydning.
- Udvider forståelsen af samfundsmæssige betingelser og institutionelle rammers betydning for mennesker med psykiske lidelser.
- Udvider forståelsen af, hvornår og hvordan man skal sætte ind med forebyggelse af psykiske lidelser samt forebyggelse af fysiske lidelser, ulykker og selvmord hos mennesker med psykiske lidelser.
- Udvider forståelsen af, hvornår og hvordan man skal hjælpe mennesker med psykiske lidelser, så de helbredes og opnår et for den enkelte meningsfuldt og tilfredsstillende liv.
- Udvider forståelsen af, hvordan mennesker med psykisk lidelse opnår et godt hverdags- og arbejdsliv.
- Udvider forståelsen af, hvordan der sikres en sammenhængende, effektiv, sikker, dokumenteret og meningsgivende indsats for mennesker med psykiske lidelser.

Eksempler på opgaver

Primære opgaver; de primære opgaver er kendetegnet ved at KPSS selv gennemfører opgaven:

- Fagligt Forum – Initiere og arrangere møder.
- Virke som ressource-bank for ledere vedrørende forskningsstrategi, forskning generelt og kompetenceudvikling af personale, indenfor feltet psykiatrisk sundhed og sygepleje.
- Virke som ressource-bank mere generelt for personalet vedrørende forskning indenfor feltet psykiatrisk sundhed og sygepleje, herunder støtte og vejlede i forhold til specifikke kliniske problemstillinger/interventioner.
- Short Term Assessment of Risk and Treatability (START) – udvikle redskabet og forske i effekten af implementering, samt deltage i internationalt tværsnitstudie.
- Brøset Violence Checklist (BVC) – Undervise i anvendelsen af redskabet samt undersøge tidsperspektivet i forudsigelsesevnen.
- Staff Observation Aggression Scale (SOAS) - Undervise i anvendelsen af redskabet.
- Early Recognition Method (ERM) – Supervisere implementering på dele af Centeret.
- Re-Act – Systemansvarlig.
- Safewards – Supervisere implementering på dele af Centeret, evt. gennemfører et effektstudie i effekten af at implementere ”Safewards” i en dansk kontekst.
- Monitorere, beskrive og evidensvurdere ny forskning indenfor feltet, tvangforebyggelse.
- Eksplorerer sammenhængen mellem implementering af tvangforebyggende initiativer i Danmark og antallet af ”fysiske” tvangsforanstaltninger – longitudinal forskning.
- De seks kernestrategier – oversættelse/undervise/udbrede, evt. gennemfører et effektstudie i effekten af implementering af ”de seks kernestrategier” i en dansk kontekst.
- Undervisning i videnskabsteori og metode samt konkrete forskningsresultater.

Sekundære opgaver; de sekundære opgaver er kendetegnet ved at KPSS´ rolle kan variere fra selv at udføre opgaven, udføre dele af opgaven, initiere opgaven eller at have en ekspert-/vejledende rolle i forhold til opgaven:

- Trauma Informed Care – eksplorere/beskrive/udvikle.
- Personalets mestring af aggressiv patient adfærd (IKMAP) – videreudvikle.
- Valideringsstudie af registeret for anvendelse af tvang i psykiatrien (SEI).
- Sensory modulation – eksplorere/beskrive/udvikle.
- Strength Based Treatment – eksplorere/beskrive.

Tertiære opgaver; tertiære opgaver er kendetegnet ved at KPSS´ rolle er af mere perifer karakter, der dog efter aktuel vurdering kan flyttes til mere primære mål. De tertiære mål er eksempler:

- Karakteristika hos patienter og situationer ved iværksættelse af de forskellige typer af tvangsforanstaltninger.
- Farmakologisk behandling af akut urolige tilstande.
- Recovery ideologiens betydning for tvangforebyggelse.
- Psykoterapi (psykodynamisk-, kognitiv-, humanistisk-, systemisk-, kroporienteret terapi) – effekt i forhold til tvang.
- Kognitiv miljøterapi og forebyggelse af ”fysiske” tvangsforanstaltninger.
- The Tidal Model og forebyggelse af ”fysiske” tvangsforanstaltninger.
- Andre risikovurderingsredskaber, herunder skalaer og redskaber til registrering/vurdering af patientaggressioner og selvskadende adfærd.

- Det fysiske miljøets betydning for anvendelsen af ”fysiske” tvangsforanstaltninger.
- Virkning af lovgivningsændringer på andelen af iværksat tvang.
- Den motiverende samtale (MI) betydning for forebyggelse af ”fysiske” tvangsforanstaltninger.
- Virkning af fysisk aktivitet som forebyggende intervention.
- Virkning af ernæringsmæssige forhold.
- Forhåndstilkendegivelsers virkning på den oplevede tvang.
- Åben dialog – andre former for patient og pårørende inddragende metoder.
- Brugerstyrede senges betydning for andelen af tvangsendlæggelser.
- ”Adgang” til psykiatrien – betydning for andelen af tvangsendlæggelser.
- Kriseplaners betydning for andelen af tvangsendlæggelser.

Funktionens målgruppe

Den primære målgruppe er personer med psykiske lidelser.

En sekundær målgruppe er personale/professionelle, der arbejder med psykiatrisk sundhed og sygepleje.

En tertiær målgruppe helt bredt er ”samfundet”, primært ved oplysning.

Organisering

Institut for Biologisk Psykiatri er et forskningsinstitut under RHP, og er en del af PCSH. Instituttet ledes af professor og forskningschef Thomas Werge, der foruden RHP også er tilknyttet det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet.

KPSS etableres i tilknytning til Forskningsinstituttet. Faglig sparring foregår løbende med forskningschefen på instituttet.

KPSS refererer til centerchefen på PCSH.

KPSS skal være bemanded med de relevante forskningsmæssige og projektfaglige kompetencer. KPSS udgøres i opbygningsfasen af en forskningsaktiv leder og en seniorforsker/postdoc.

Der tilstræbes at have minimum én ph.d.-studerende tilknyttet, afhængig af ressource tilførsel og ansøgte økonomiske bevillinger udenfor driftsbudgettet. Derudover tilstræbes at have andre forskningsaktive tilknyttet, i varierende tid.

Forskningsforpligtelse

KPSS har en forpligtelse til at stimulere og selvstændigt udøve forskning indenfor de givne rammer, herunder:

- Udvikling og gennemførelse af kliniske forskningsopgaver, forskningsbaserede udredninger og evalueringer samt andre analyseopgaver, nationalt og internationalt.
- Aktiv deltagelse i forskeruddannelse bl.a. gennem (med) vejledning af ph.d.-studerende.
- Introduktion af ph.d. studerende og forskere i det internationale forskningsmiljø.
- Inddrage forskningsinteresserede i forskningsprojekter.
- Tiltrække forsknings- og udredningsopgaver og finansiering heraf.
- Deltagelse i fagligt bedømmelsesarbejde.
- Publicering af artikler i anerkendte tidsskrifter.
- Deltagelse i redaktioner/peer-review på anerkendte tidsskrifter.

- Samarbejde med såvel danske som udenlandske forskningsmiljøer om forskningsprojekter/programmer/netværksaktiviteter, indenfor feltet.

Rådgivningsforpligtelse

KPSS skal have et vidensberedskab, der gør det muligt for KPSS at rådgive andre indenfor specifikke områder af den psykiatriske sundhed og sygepleje:

- Beskrive og vurdere ny forskning indenfor specifikke området
- Rådgivning, videnformidling og deltagelse i den offentlige debat på grundlag af forskning, udredninger og evalueringer.
- Virke som ressourcebank for ledere vedrørende f.eks. tvangsforebyggelsesstrategier i Regionen.
- Virke som ressourcebank mere generelt for personale og patienter/brugere/borgere vedrørende f.eks. forebyggelse af tvang i Regionen.
- Støtte og vejlede personale i RHP, i forhold til specifikke kliniske problemstillinger/interventioner.

Dette vidensberedskab skal bl.a. omfatte kendskab til:

- Eksisterende anbefalinger – nationalt og internationalt indenfor specifikke områder af den psykiatriske sundhed og sygepleje.
- Centrale aktører på området i Danmark, Skandinavien og internationalt.
- Relevante evaluerings- og forskningsmetoder.

Udviklings- og koordineringsforpligtelse

KPSS har en udviklingsforpligtelse over for anvendelse af den mindst indgribende og mindst ressourceforbrugende sygepleje og behandling, der sikre et effektivt evidensbaseret tilbud.

KPSS skal have de fornødne kompetencer til at kunne indgå i diverse udviklingsprojekter. Disse bør bl.a. omfatte:

- Projektledelse.
- Viden om implementering.
- Viden om samskabelse og bruger/patientinddragelse.

Formidlingsforpligtelse

KPSS vil sikre at den eksisterende viden om psykiatrisk sundhed og sygepleje samt ny viden udspringende af enhedens egen forskning bliver gjort tilgængelig for en bred målgruppe.

Dette vil bl.a. ske via:

- Hjemmeside på intranet og internet.
- Rådgivning, videnformidling og deltagelse i den offentlige debat på grundlag af forskning, udredninger og evalueringer.
- Tilrettelæggelse af forskningsseminarer og workshops.
- Publicering af artikler i anerkendte tidsskrifter.
- Publicering af faglige og populærvidenskabelige artikler.
- Anden offentliggørelse af resultater, herunder deltagelse med papers på nationale og internationale konferencer.

Samarbejdsforpligtelse

KPSS skal være en relevant og attraktiv samarbejdspartner i forhold til andre aktører på området, eller aktører med interesse i området, herunder også patienter/borgere og pårørende.

Evaluering

Enheden er i etableringsfase. Der udfærdiges et notat årligt indeholdende en status over hvor langt KPSS er nået med ovenstående forpligtelser.

Næste revision af denne beskrivelse

Nærværende beskrivelse af KPSS er udarbejdet primo 2016. Beskrivelsen vil blive gennemgået senest 1. januar 2017 med henblik på eventuelle justeringer.